

SATEENKAAREVAT HALLITUSOHJELMAKIRJAUKSET VUOSILLE 2019-2022

Kirjaus	Hallinonala	Muu mahdollinen toteutustapa	Budjettivaikutukset
Hallitus laatii ensimmäisen kansallisen seksuaali- ja sukupuolivähemmistötoimintaohjelman.	valtioneuvosto	Osana kansallista perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaa	Vaatii oman/erillisen rahoituksen, pitkällä aikavälillä näkyy syrjinnän, syrjäytymisen ja osattomuuden vähenemisenä (vrt. ROMPO, VAMPO)
Hallitus aloittaa translain kokonaisuudistuksen.	STM	Osana seksuaali- ja sukupuolivähemmistötoimintaohjelmaa tai hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa	Välittömät kustannukset n. 100 000 e sis. lainsäädännön valmistelukustannukset + väestötietojärjestelmän muutokset, pitkällä aikavälillä kuitenkin karsii maistraattien ja erikoissairaanhoidon kustannuksia
Hallitus ryhtyy toimenpiteisiin intersukupuolisiin lapsiin kohdistuvien ei-välttämättömien sukupuolta muokkaavien hoitojen kieltämiseksi Suomessa sekä intersukupuolisuutta koskevan tiedon lisäämiseksi yhteiskunnassa.	STM	Osana seksuaali- ja sukupuolivähemmistötoimintaohjelmaa, kansallinen perusoikeus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaa tai tasa-arvo-ohjelmaa	Turhien toimenpiteiden väheneminen terveydenhuollossa
Hallitus käynnistää selvityksen kolmannelta oikeudellisesta sukupuolikategoriasta.	OM + VVM	Osana seksuaali- ja sukupuolivähemmistötoimintaohjelmaa, osana kansallista perusoikeus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaa tai tasa-arvo-ohjelmaa	Työryhmäkustannukset, työn aikana selvitetään väestötietojärjestelmään ym. rekistereihin tarvittavien muutosten kustannukset

Hallitus valmistelee esityksen sijaissynnytyslaiksi.	STM	Perhepoliittiset ohjelmat (erit. moninaisten perheiden huomioiminen)	
Hallitus valmistelee vanhemmuuslain, joka mahdollistaa sukupuolen moninaisuuden huomioimisen, useamman kuin kahden vanhemman vahvistamisen ja vanhempien väliset sopimukset vanhemmuudesta.	OM + STM	Osana seksuaali- ja sukupuolivähemmistötoimintaohjelmia, osana perhepoliittisia ohjelmia	
Kompromissilauseita (+valtavirtaistaminen)	Politiikan ala		
Kaikessa tasa-arvon edistämistoiminnassa huomioidaan sukupuolen moninaisuus.	Tasa-arvo		
Kerätään tietoa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien ihmisten ihmisoikeustilanteesta Suomessa.	Ihmisoikeudet		
Turvapaikkapolitiikassa varmistetaan erityisen haavoittuvassa asemassa olevien, mukaan lukien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien, ihmisryhmien oikeuksien toteutuminen.	Maahanmuutto/turvapaikkapolitiikka		
Kaikessa syrjinnän vastaisessa työssä huomioidaan eksplisiittisesti seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien ihmisten kohtaama syrjintä.	Ihmisoikeudet, yhdenvertaisuus		
Kaikessa viharikosten ja vihapuheen vastaisessa työssä kiinnitetään huomiota seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin.	Vihapuhe/viharikokset		

Perhelainsäädännön uudistamisen keskeisenä lähtökohtana on perheiden yhdenvertainen kohtelu ja moninaisten perheiden huomioiminen.	Perhepolitiikka		
Koulun tulee olla turvallinen paikka jokaiselle seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta riippumatta.	Koulutuspolitiikka , Koulutuksen tasa-arvo		
Koulutuksen järjestäjien ja opettajien valmiuksia puuttua ja ehkäistä kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa vahvistetaan.	Koulutuspolitiikka, koulutuksen tasa-arvo		